

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lovslagets baggrund og form

Arbejdsmiljølovgivningens historie i Grønland er kort. Den første lov på området er lov nr. 225 af 19. maj 1971 om arbejderbeskyttelse i Grønland, som trådte i kraft den 1. april 1972. (Folketingstidende 1970-71; ff. sp. 3609, 4096, 6196, 6330; tillæg A sp. 2593; tillæg B sp. 1583; tillæg C sp. 801). Denne lov gælder fortsat i sin oprindelige udformning.

Den grønlandske arbejderbeskyttelseslov bygger indholdsmæssigt på den ældre danske arbejderbeskyttelseslovgivning, hvilket er årsag til, at den efter nutidig målestok lider af en række mangler, herunder bl.a. savnet af regler om medansvar for arbejdsmarkedets parter og regler om stoffer og materialer. Endelig savner den gældende lov fleksibilitet, f.eks. i udformningen af reglerne om hviletid og fridøgn og reglerne om børn og unge.

Gennemførelsen af nye arbejdsmiljøregler i Danmark har understreget behovet for en revision af de grønlandske regler for at bringe dem på højde med den nyeste arbejdsmiljølovgivning i Danmark og det øvrige Norden.

I december 1980 besluttede arbejdsmiljørådet, at der skulle nedsættes et udvalg med den opgave bl.a. at vurdere mulighederne for en revision af loven om arbejderbeskyttelse i Grønland, som på landstingets efterårssamling i 1980 var blevet kritiseret for ikke i tilstrækkelig grad at sikre et tidsvarende arbejdsmiljø. Et sådant udvalg blev nedsat af direktoratet for arbejdstilsynet i foråret 1981. Det har været sammensat af repræsentanter for det grønlandske hjemmestyre og arbejdsmarkedets parter i Grønland samt arbejdstilsynets kredschef. Desuden har direktoratet for arbejdstilsynet bistået ved udvalgsarbejdet.

Udvalget afgav den 27. oktober 1984 en betænkning om arbejdsmiljø i Grønland. Betænkningen omfatter et lovudkast, som udvalget har foreslået fremmet til forelæggelse for folketinget med henblik på vedtagelse af en lov om arbejdsmiljø i Grønland til afløsning af den nugældende lov om arbejderbeskyttelse. Dette udkast danner grundlag for nærværende lovforslag.

I forbindelse med lovrevisionen har der ikke fra grønlandsk side været fremført ønske om arbejdsmiljøområdet overgang til hjemmestyre på nuværende tidspunkt.

Ved formuleringen af en ny lov for Grønland er det fundet hensigtsmæssigt at tage udgangspunkt i modellen fra den danske arbejdsmiljølovgivning; dvs. at den grønlandske lovgivning fornyes ved hjælp af en rammelov, og at denne rammelov samtidig gøres umiddelbart anvendelig ved hjælp af bekendtgørelser svarende til de vigtigste administrative regler i henhold til den danske arbejdsmiljølov.

Baggrunden for valget af denne model er dels, at den muliggør en smidig administration af loven, fordi det undgås, at lovgivningens detailkrav fastlæses, og dels at det bliver lettere at tilpasse reglerne til udviklingen i det grønlandske samfund. Inden der udstedes regler i medfør af bemyndigelsesbestemmelserne, vil relevante myndigheder, herunder især landsstyret og ministeriet for Grønland blive inddraget.

Den nuværende lovs detailforskrifter må imidlertid afløses af nye regler straks ved lovens ophævelse, hvis der ikke skal opstå et u hensigtsmæssigt brud med den hidtidige retstilstand. Også hensynet til i øvrigt at gøre rammeloven funktionel fra ikrafttrædelsen gør det nødvendigt at ledsage den kommende lov med administrative regler, som er fastsat i henhold til lovens bemyndigelser. På den baggrund er det hensigten at udstede en række udfyldende bekendtgørelser, som skal træde i kraft samtidig med loven om arbejdsmiljø i Grønland. Bekendtgørelserne vil omhandle følgende emner: arbejdets udførelse, arbejdsstedets indretning, tekniske hjælpemidler, stoffer og materialer, hviletid og fridøgn, børns lettere erhvervsmæssige arbejde og anmeldelse af arbejdsskader.

Arbejdsmarkedets parter

Arbejdsmiljøloven i Danmark giver arbejdsmarkedets parter et øget medansvar for løsningen af arbejdsmiljøproblemerne, hvilket navnlig har fundet udtryk i reglerne om virksomhedernes sikkerheds- og sundhedsarbejde og om arbejdsmiljørådets sammensætning og opgaver. Disse regler er